

fan obrir les pistes per poder circular com si estiguessin en la seva finca particular.

Dins de l'actual PRUG també hi ha normes ridícules o d'impossible compliment, com la que estableix que a l'hivern només es podrà realitzar esquí de muntanya exclusivament pels camins i els cims s'hauran d'assolir sense sortir-ne (sic). Les queixes relatives a la fotografia sovintegen. Els particulars poden fer fotografies, però els professionals han de demanar un permís, encara que sovint els guardes limiten l'acció

que treballen en una línia de consens entre tots els col·lectius afectats i cerquen una coherència en la redacció del Plans de Gestió que permeti un desenvolupament harmònic i sostenible de les activitats esportives i recreatives en el medi natural. La protecció dels espais naturals ha de ser compatible amb els usos tradicionals. Igualment s'ha de procurar aconseguir un bon equilibri entre el binomi preservació-usos tradicionals i el turisme de massa, que sembla la tendència actual dels espais protegits, al·legant raons de desenvolupament

de particulars quan porten tripode. També s'han denunciat els pocs i limitats programes de sortides i excursions guiades i actuacions formatives i educatives.

Sembla molt difícil entendre que una bicicleta no pugui circular per una pista i si ho puguin fer tota una corrua de 4x4 cremant gasoil, fent soroll i remouent les terres. És del tot absurd que l'esquí de muntanya en teoria no es pugui realitzar fora dels camins marcats i en canvi els taxis es facin obrir les pistes, remouent la neu, per poder-hi circular. No s'entén com es prohibeix el bivac i les preses o canalitzacions d'aigua estan al descobert. Hi ha veus que assenyalen aquestes contradiccions, sense fonament ni lògica, i defensen una futura modificació en el proper PRUG.

És del tot evident que en un PN ha d'existir una regulació precisa i estricta, i en un petit territori que suporta més de 350.000 visites anuals, queda clar que l'impacte no és negligible. La gestió i la regulació ha d'existir, però des del diàleg amb els col·lectius afectats i a partir d'una fonamentació sòlida i coherent. L'objectiu principal d'un PN és la conservació, però seguidament cal possibilitar-ne l'accés i l'ús públic amb polítiques imaginatives que facin compatibles els dos aspectes, tal com els PN alpins ja fa molts anys han demostrat. També molts espais naturals regulats del nostre país ja fa temps

econòmic local. Voler regular interessos incompatibles o clarament contradictoris és la raó explica l'actual PRUG. Una confusió important que barreja conceptes totalment diferents.

Malgrat aquests punts foscos, en perspectiva històrica l'evolució del PN s'ha de considerar globalment positiva i encarrilada en una bona direcció. El Departament de Medi Ambient té prevista una futura ampliació de 2.854,57 ha a afegir a les actuals 14.119 i ampliar la zona perifèrica també en 5.686,64 ha. Bàsicament es tracta de convertir algunes zones de l'actual protecció perifèrica en centrals i ampliar aquesta des de la Noguera Ribagorçana a la Pallaresa. Aquesta ampliació té alguns aspectes polèmics, com la proposta de retallada de 254 ha de la zona perifèrica propera a Espot, per permetre una futura ampliació de l'estació d'esquí. Sembla, però, que els problemes actuals més importants deriven de la falta d'una dotació econòmica suficient i adient per a la gestió del PN.

Davant la celebració dels 50 anys del PNAESM cal superar estèrils enfrontaments del passat i tenir la mirada en tres objectius ben clars: treballar per la modificació dels aspectes de l'actual PRUG que tenen una justificació més que dubtosa, aconseguir pressupostos forts que permetin una bona gestió i esperar la Generalitat per avançar cap a la creació del segon Parc Nacional de Catalunya.

Els caps que no va aconseguir tallar el PSC

Santiago Vilanova

PERIODISTA I CONSULTOR AMBIENTAL

L'any 1992, el dels Jocs Olímpics, va ser també el del pseudoescàndol relacionat amb la concessió a l'empresa Prisma, vinculada al grup Torras/Ercross, del Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) del Parc Nacional d'Aigüestortes i Sant Maurici (PNAESM). L'empresa que va realitzar el treball va ser finalment l'Institut del Medi Ambient (IMASA), de la qual Prisma tenia el 15% de les accions. Jo havia acceptat ser-ne el director per una oferta que va fer-me Josep Miró i Ardévol, exconseller d'Agricultura (DARP) per a qui havia treballat organitzant el I Simposi Internacional Una Sola Terra.

Durant el 1990 vaig publicar diversos articles a *El Punt*, *Avui* i *Set Dies* manifestant-hi la necessitat de crear un sistema de gestió dels parcs naturals més eficaç que defensés la idea del desenvolupament sostenible en les àrees d'influència. I vaig referir-me, com a exemple, al Parc d'Aigüestortes. Fou, doncs, el destí que va fer que com a director d'IMASA tingués l'ocasió d'aplicar la teoria en el parc més emblemàtic de Catalunya i un dels que genera més diners al sector privat. El PSC, per mor segurament de frenar la meua tasca ecologista, ja s'havia manifestat contra meu el 1989 exigint conèixer la meua vinculació amb el DARP quan preparava el simposi Una Sola Terra. Sembla que als responsables de medi ambient del PSC els molestà que un ecologista radical col·laborés amb CiU en la promoció d'un simposi amb rellevants personalitats internacionals de l'ecologisme. Hi havia, doncs, la voluntat perversa de vigilar les meves relacions amb els convergents.

La nova ocasió la va tenir el PSC quan el DARP, el 1991, va obrir un concurs per atorgar la redacció del del PRUG del PNAESM, que guanyà la societat Prisma, tot superant les altres competidores: Expografia i Enginyeria i Gestió Forestal. Els diputats socialistes Maite Utgés i Rafael Madueño es llençaren immediatament a fer una campanya informativa denunciant l'existència de tràfic d'influències i informació privilegiada (suposaven que jo feia aquesta tasca). Però la investigació oberta pel fiscal Carlos Jiménez Villarejo es va tancar sense trobar proves que justificuessin cap delictes. El PSC demanà el meu cap, i que el conseller Joan Vallvé em destituís com a col·laborador del DARP en l'organització del II Simposi Una Sola Terra. El conseller Vallvé va renovar-me el lloc de treball i va aclarir que era perfectament compatible la feina d'organitzar el

Simposi amb la de ser director d'IMASA. Els socialistes també demanaven el cap de l'advocat Lluís Paluzie, secretari tècnic de la

Direcció General d'Esports i president del Consell de Protecció de la Natura, vinculat a l'equip redactor pels seus coneixements de gestió en parcs naturals. L'equip estava format també pels arquitectes Rafael Aranda, Ramon Vilalta i Carme Pigem, que enguany han rebut el Premi Nacional d'Arquitectura; Joandomènec Ros, catedràtic d'Ecologia de la UB; els economistes Jordi Fortet i Lourdes Freixa; els biòlegs Joan Real, Jordi Catalan, i Josep Ninot; el geògraf Arcadi Castillo; el geòleg Joan Manel Vilaplana, i l'enginyer forestal Pere Fuster.

Per primera vegada en la història de la redacció dels PRUG, i posteriorment del Pla Especial (que també ens atorgà el nou Departament de Medi Ambient del conseller Albert Vilalta) s'introdien paràmetres de sostenibilitat i el concepte d'ecodesenvolupament en l'àrea d'influència. En cap moment, com deien Madueño i Utgés, vaig avalar la retallada de 6.000 hectàrees de l'àrea perifèrica del parc. En realitat ningú no podia imaginar que el DARP, dominat per clans polítics vinculats a CiU, i els grups econòmics especuladors de les comarques afectades pel Pla, acceptessin un equip independent amb un clar domini ideològic ambientalista i progressista. La reacció no es faria esperar. Tant les empreses que van perdre el concurs com alguns funcionaris poderosos del DARP van començar a fer córrer els rumors del tràfic d'influèn-

cies, que van arribar a oïdes del periodista de l'*Avui* Joaquim Elcacho -flamant president de l'Associació Catalana de Comunicació Científica, el qual, en no poder fer la denúncia a al seu diari, va passar la informació a Antonio Cerrillo de *La Vanguardia* i al diari socialista *El Segre*, que iniciaren la campanya de desprestigi. En cap moment, tot i utilitzant el dret de rèplica, vaig poder defensar-me, encara que ja s'havia provat amb escreix la meua innocència. Malauradament, quan vaig intentar demandar per danys i perjudicis els calumniadors, els dos advocats que vaig consultar, amics i molt coneguts, van rebutjar fer-ho per no enfrontar-se al mitjà de comunicació involucrat: *El Segre*, de Lleida, i al seu director, Juan Cal.

Els anys han demostrat el que dic. El DARP va acabar amagant els plans redactats per aquell equip progressista i en va fer d'altres més moderats i pactats amb els grups de pressió de la zona, especialment turístics i immobiliaris. El PSC va ser manipulat. Pensant que desgastava al govern de CiU i no important-li desprestigiar un ecologista reconegut, va acabar oblidant-se del que era el més important: els continguts i les propostes del PRUG i del Pla Especial del Parc. La nota que vaig enviar a la premsa, després d'un comunicat del PSC del 19 de desembre de 1991 que reclamava el meu cessament com assessor del DARP, mai no va ser publicada. La reproduïdo ara, 13 anys després:

1. No sóc ni assessor ni alt càrrec del DARP, com el PSC-PSOE i determinats mitjans d'informació m'han intentat presentar. Des de 1989 organitzo el Simposi Internacional Una Sola Terra i sóc responsable de l'edició d'un llibre que resumeix les conferències, així com de les relacions internacionals que comporta aquesta tasca.
2. Vaig assabentar-me de la concessió a Prisma del PRUG a través del Consell d'Administració de l'IMASA, i no per cap alt càrrec o funcionari del DARP.
- 3.- Si estic col·laborant amb el DARP i sóc director de l'IMASA no és per fer suposats tràfics d'influències, calumniosos per a la meua trajectòria professional, sinó per posar en pràctica els meus ideals ecologistes i nacionalistes.

Més d'una dècada després encara espero disculpes dels responsables d'aquella insidiosa. La gestió del Parc d'Aigüestortes, però, empitjora dia a dia amb el silenci del PSC i de la resta de partits.